

လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန

စပ်မျိုးစပါးနည်းပညာပြန့်ပွားရေး အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ

ဖတ်ကြားတင်သွင်းသော စာတမ်းများ

ရေဆင်းစိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ်
၂၀၁၂ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ (၃၀/၃၁)

စပ်မျိုးစပါးနည်းပညာပြန့်ပွားရေး
အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ

ဖတ်ကြားတင်သွင်းသော စာတမ်းများ

☆ ထုတ်ဝေသူ
ရေဆင်းစိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ်

☆ ထုတ်ဝေသည့်ခုနှစ်
၂၀၁၃ ခုနှစ်

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁။	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၏အမှာစကား	
၂။	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဒုတိယဝန်ကြီး၏ အမှာစကား	
၃။	ရေဆင်းစိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ်ပုလဲသွယ်အထူးအထွက်တိုး စပ်မျိုးစပါး မျိုးစေ့ထုတ်လုပ်ခြင်း အတွေ့အကြုံများ (ညိုမာထွေး)	၁
၄။	ရွှေတောင်ခြံတွင် စပ်မျိုးစပါး (ပုလဲသွယ်၊ ဘာစမာတီ) မျိုးစေ့ထုတ်လုပ်မှု နည်းစနစ်များ (နိုင်ကြည်ဝင်း)	၂၈
၅။	မြန်မာနိုင်ငံ၏ စပ်မျိုးစပါးမွေးမြူထုတ်လုပ်ရာတွင် ဒေသနှင့်ကိုက်ညီစွာ လိုအပ်သော မိဘလိုင်းများနှင့် ၎င်းတို့၏ မျိုးသန့်ထိန်းသိမ်းပွားများခြင်းဆိုင်ရာ သုတေသနလုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအခြေအနေ (သိန်းသိန်းမော်၊ ဇာခြည်ဖြိုး၊ ယဉ်မြတ်မြတ်မင်း၊ စန်းဝင်းတင်၊ တင်တင်မြင့် နှင့် သိန်းလွင်)	၄၆
၆။	ပြည်တွင်းစပ်မျိုးစပါးသုတေသနလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေများ (မွေးမွေး၊ ရည်ရည်မြင့်၊ ခိုင်ဇာဝင်းနှင့် တင်တင်မြင့်)	၆၂
၇။	မြန်မာနိုင်ငံ၏ စပ်မျိုးစပါးမျိုးစေ့ အကျယ်အပြန့်ထုတ်လုပ်ရာတွင် ဆောင်ရွက်သင့်သည့် စိုက်ပျိုးနည်းစနစ်များ (ရဲတင့်ထွန်း)	၇၃
၈။	စပ်မျိုးစပါးသုတေသနနှင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာဆန်စပါးသုတေသနဌာန၏ အခန်းကဏ္ဍ (စိုးမြင့်)	၇၉
၉။	စပ်မျိုးစပါးတွင် သီးနှံကာကွယ်ရေး၏အခန်းကဏ္ဍ (ကျင်ကျင်ဝင်းနှင့် အေးထွန်း)	၉၇
၁၀။	စပါးဘက်တီးရီးယားရွက်ခြောက်ရောဂါဖြစ်ကြောင်း <i>Xanthomonas oryzae</i> pv. <i>oryzae</i> အပေါ် စပ်မျိုးစပါးလိုင်းများနှင့် မိဘမျိုးလိုင်းများ၏ခံနိုင်ရည်ရှိမှုကို လေ့လာခြင်း (စိစိမြင့်၊ ဇင်သူဇာမောင်၊ ဝိုင်းနန္ဒာကျော်၊ မြင့်မြင့်စန်းနှင့် ခင်စန်းဝေ)	၁၀၃
၁၁။	စပ်မျိုးစပါးတွင် ကျရောက်သောရောဂါများနှင့် ၎င်းတို့အား ကာကွယ်နှိမ်နင်းခြင်း၏ လက်ရှိအခြေအနေ (မောင်မောင်မြင့်၊ တင်အေးအေးနိုင်နှင့် ယုယုမင်း)	၁၁၆
၁၂။	မြန်မာနိုင်ငံစိုက်ပျိုးပညာပေးရေးဌာန၏ စပ်မျိုးစပါးထုတ်လုပ်ခြင်းနည်းပညာ (ထင်အောင်ရှိန်)	၁၂၇
၁၃။	တောင်သူများ၏ စပ်မျိုးစပါးစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုနည်းပညာစွမ်းဆောင်ရည် နှင့် သွင်းအားစုအလိုက်ဝေစုခွဲဝေမှုအား ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း (ဒေါ်လီကျော်)	၁၄၁

- ၁၄။ စပ်မျိုးစပါးထုတ်လုပ်ရာတွင် မိဘလိုင်းများ၏ အရေးကြီးသော ပန်းပွင့်ချိန် အား ပိုတက်စီယမ်မြေဩဇာကျွေး၍ လေ့လာခြင်း (ဒေစီမြင့်၊ စိုးစိုးသိန်း၊ အောင်ကျော်မြင့်နှင့် တင်တင်ခိုင်) ၁၅၄
- ၁၅။ စပ်မျိုးစပါး Q you No.6 မျိုး၏ စပါးသီးနှံအထွက်နှုန်းနှင့် နိုက်ထရိုဂျင် စုပ်ယူစားသုံးမှုအပေါ်တွင် ထည့်သွင်းပေးသောဓာတ်မြေဩဇာများ၏ အကျိုးသက်ရောက်မှု (စုစုဝင်း၊ မင်းသီဟ၊ ယဉ်ယဉ်အေး၊ မီမီအောင်၊ ခိုင်ငယ်ဖြိုး၊ မောင်မောင်သိန်းနှင့် သိန်းလွင်) ၁၇၁
- ၁၆။ ရေသွင်းနည်းစနစ်နှင့် နိုက်ထရိုဂျင်မြေဩဇာ ထည့်သွင်းခြင်းဖြင့် စပ်မျိုး စပါး၏ ရေအသုံးပြုမှုနှင့် အထွက်နှုန်းအပေါ် အကဲဖြတ်လေ့လာခြင်း (ခင်လဲ့ဦး၊ ယင်းမာစိုး၊ စိုးစိုးသိန်းနှင့် နန်းဆိုင်ဟွမ်) ၁၉၁
- ၁၇။ အထူးအထွက်တိုး ပုလဲသွယ်စပ်မျိုးစပါး၏ အထွက်အမြင့်ဆုံးပေးစွမ်းနိုင်မည့် ရေစိုတစ်လှည့် ခြောက်တစ်ခါ (AWD) ရေထိန်းစနစ်များကို စမ်းသပ် လေ့လာခြင်း (ခင်မာဌေး၊ သင်းမာချို၊ အောင်ကျော်သူနှင့် မောင်မောင်သိန်း) ၂၀၃
- ၁၈။ တရုတ်နိုင်ငံ CETC ကုမ္ပဏီက တင်သွင်းလာသော စပ်မျိုးစပါး (၂၁) မျိုး၏ အပင်နှင့် မျိုးစေ့ပိုင်းဆိုင်ရာလက္ခဏာများကို လေ့လာခြင်း (မာမာကြူ၊ ကေသီခိုင်၊ အိဖြူသဲ၊ အိဖြူဝင်း၊ အိဟန်ကျော်၊ ဖြိုးလပြည့်ဝန်းနှင့် သဉ္ဇာစိုးမြင့်) ၂၁၅
- ၁၉။ Build up the National on Advanced Rice Industry (Weijin Xu) ၂၂၈
- ပိုစတာ (အကျဉ်းချုပ်)
- ၁။ အထူးအထွက်တိုးအာလူးမျိုးသစ်များ၏ ရုပ်သွင်လက္ခဏာများ ကွဲပြားခြင်းနှင့် ထွက်ရှိနိုင်စွမ်းကိုလေ့လာခြင်း (ထွန်းထွန်းလင်း၊ တင်ညွန့်၊ မာမာကြူ၊ ဌေးဌေးဦး၊ လှသန်း၊ မောင်မောင်မြင့်) ၂၃၅
- ၂။ မြန်မာ့စပ်မျိုးပြောင်းသုတေသနနှင့် ဆောင်ရွက်ထားရှိမှုအခြေအနေ (သန့်လွင်ဦး၊ ဝင်းဝင်းနွယ်၊ ရီရီနွဲ့၊ ခင်ငြိမ်းချမ်း) ၂၃၇
- ၃။ မြန်မာနိုင်ငံစပ်မျိုးနေကြာသုတေသနနှင့် လက်ရှိအခြေအနေ (ခင်မာမာနွယ်) ၂၃၈
- ၄။ စပ်မျိုးစပါးစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုအပေါ်တွင် အင်းဆက်ဖျက်ပိုးများ၏ အခန်းကဏ္ဍ (မိုးနှင်းဖြူ) ၂၄၀

လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန
ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဦးမြင့်လှိုင်၏ အမှာစကား

“မင်္ဂလာပါ အားလုံးရွှင်လန်းချမ်းမြေ့ပါစေ”

ဒီနေ့ကမ္ဘာပေါ်မှာ ရာသီဥတု ပြောင်းလဲလာမှုကြောင့် ကမ္ဘာကြီး ပူနွေးလာပြီး ရေခဲတုံးကြီးတွေ အရည်ပျော်လာတယ်။ ပင်လယ်ရေတွေ တက်လာပြီး ပျက်စီးသွားတာတွေ၊ တောတွေတောင်တွေ သဲကန္တာရကြီးတွေ ဖြစ်သွားတာတွေ၊ ရေတွေကြီးပြီးတော့ စိုက်ပျိုးမြေတွေ ပျက်စီး သွားတာတွေကိုလည်း များစွာတွေ့မြင်နိုင်ပါတယ်။ ကမ္ဘာကြီးရဲ့ ရပ်တည်မှုဟာ ပြောမယ်ဆိုရင် တဖြည်းဖြည်းနဲ့ လူဦးရေသန်းပေါင်း ၇၀၀၀ ကျော်လာတယ်။ လူတွေ အတွက် အာဟာရ လိုအပ်ချက်ကိုပေးနိုင်တဲ့ စိုက်ပျိုးနိုင်တဲ့ မြေတွေတောင်မှ လျော့နည်းလာတာကိုလည်း တွေ့ရှိကြရပါတယ်။

ဒါပေမယ့် လူဦးရေရဲ့ မွေးဖွားနှုန်းနဲ့ သေဆုံးတဲ့နှုန်းကိုပြန်ပြီး ကြည့်လိုက်ရင် သိပ္ပံနဲ့ နည်းပညာတွေ ကလည်း ထွန်းကားလာတဲ့အတွက် ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်တွေ သေနှုန်းလည်း နည်းလာတယ်။ သက်ကြီးရွယ်အိုတွေရဲ့ သက်တမ်းကလည်း တဖြည်းဖြည်းနဲ့ရှည်လာတယ်။ ဆေးကုသမှုနဲ့ သိပ္ပံနည်းပညာ ထွန်းကားတဲ့နိုင်ငံတွေ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကို ထိန်းသိမ်းထားနိုင်တဲ့ နိုင်ငံတွေမှာဆိုရင် ပျမ်းမျှ လူသက်တမ်းဟာ ၈၆ နှစ် ရှိတာကို တွေ့ရပါတယ်။ ဒီကနေ့ မြန်မာနိုင်ငံမှာတော့ နှစ်-၆၀ သက်တမ်းသာရှိတဲ့အတွက် လူသက်တမ်းဟာ နိမ့်ကျနေပါတယ်။ စိုက်ပျိုးမြေတွေက လျော့သွားပြီး အာဟာရကို ဖြည့်တင်းနိုင်ဖို့အတွက် စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာရှင်တွေ အသိပညာရှင်တွေ အတတ်ပညာရှင်တွေရဲ့ တာဝန်က ရှေ့တန်းကို ရောက်နေပါတယ်။ နည်းပညာတွေလည်း အင်မတန်မှ ရှေ့တန်းကိုရောက်လာပါတယ်။ ကမ္ဘာကြီးကို ရင်ပေါင်တန်းနိုင်ဖို့အတွက် နိုင်ငံရဲ့တိုးတက်လာတဲ့ လူဦးရေနဲ့ သားစဉ်မြေးဆက်တွေကို စောင့်ရှောက်နိုင်ဖို့ အစာအာဟာရ ဖူလုံမှုကို အရေးမပေးဘူးဆိုရင် ရေရှည်မှာ ကြီးမားတဲ့အန္တရာယ်ကို ရင်ဆိုင်ရမှာဖြစ်ပါတယ်။ မကြာတော့တဲ့ကာလမှာ မြန်မာနိုင်ငံဟာ အာဆီယံ အသိုင်းအဝိုင်း ထဲမှာ အာဆီယံ ကွန်မြူနတီဆိုပြီး လက်မှတ်ရေးထိုးထားပြီး ဖြစ်တဲ့အတွက် ၂၀၁၅ မှာ အာဆီယံနိုင်ငံများအတွင်း လွတ်လပ်စွာကုန်သွယ်မှုအနေနဲ့ ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံလည်း သဘောတူညီချက်အတိုင်း ဆောင်ရွက်ကြရမှာ ဖြစ်တယ်။

စိုက်ပျိုးရေးနိုင်ငံဖြစ်တဲ့ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံအနေနဲ့ စပ်မျိုးနည်းပညာနဲ့ အထွက်နှုန်း တိုးတက်အောင် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံတွေကို ယှဉ်ပြိုင်နိုင်ဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ မိမိတို့ရဲ့စိုက်ပျိုးရေး ပညာရပ်တွေကို အသုံးပြုရမဲ့သူတွေဟာ

တောင်သူလယ်သမားတွေ ဖြစ်တဲ့အတွက်ကြောင့် တောင်သူလယ်သမားတွေ လက်ဝယ်ရောက်အောင်ပို့ပါဆိုတဲ့ လမ်းညွှန်ချက်ကို မူဝါဒအဖြစ်ချမှတ်ပြီးတော့မှ ဆောင်ရွက်ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီအတွက်ကို ဒီနေ့ မိမိတို့ သိရှိနားလည်တတ်ကျွမ်းပြီးတော့ ဆွေးနွေးပွဲတွေ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲတွေ လုပ်ပြီး တိုင်းပြည်ကို ဘယ်လို အလုပ်အကျွေးပြုမလဲ၊ လယ်ယာကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် ဘယ်လိုလုပ်မလဲဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ ဒီနေ့အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲမှာ ကိုယ့်အချင်းချင်း ကိုယ်သိရှိတဲ့ ပညာ အတွေ့အကြုံတွေကို ပူးပေါင်း နှီးနှောဖလှယ် ဖြန့်ဝေပြီး အသုံးပြုပါမယ်။ ဒီကနေ့ ဆွေးနွေးပွဲကနေ နိုင်ငံရဲ့ ပကတိအခြေအနေနဲ့ ကိုက်ညီမဲ့၊ တောင်သူလယ်သမားတွေ အတွက်လည်း လက်တွေ့ လုပ်နိုင်မဲ့ စာတမ်းတစ်စောင် ထွက်လာအောင်လုပ်ဖို့ လိုအပ် ပါတယ်။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုကို တိုက်ဖျက်ဖို့အတွက်ဆိုရင် ပထမဆုံးကတော့ စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍကို တိုးတက်အောင် လုပ်ဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံရဲ့ စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍတိုးတက်အောင် မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များ ထုတ်လုပ် ပေးခြင်း၊ သိပ္ပံနည်းကျ နည်းပညာများ တိုးတက်ရရှိစေခြင်း၊ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုပြုလုပ်ခြင်း၊ သွင်းအားစုအရင်းအနှီး များ ပိုမိုရင်းနှီးမြှုပ်နှံပေးခြင်းဆိုတဲ့ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုတွေကို မလွဲမသွေ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီနေ့တစ်နိုင်ငံလုံးမှာ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲတွေ လုပ်တဲ့အခါမှာ မျိုးကောင်းမျိုးသန့် မျိုးစေ့တွေကို ဘယ်လို ဖြန့်ဖြူးပေးနိုင်မယ်ဆိုတာကို တွေ့ရှိပြီး မိမိတို့အပေါ်မှာ တာဝန်ရှိတဲ့အတွက် ပညာရပ်ဆိုင်ရာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ပညာရှင်တွေကတော့ အသင့်ရှိရပါမယ်။ ရှိနေတဲ့ အရင်းအနှီးနဲ့ မျိုးစေ့ထုတ်လုပ်တဲ့ ကုမ္ပဏီတွေပေါ်လာအောင် ဆောင်ရွက်ဖို့လည်း လိုအပ်ပါတယ်။ လုပ်ငန်းရှင်များဘက်မှလဲ မျိုးစေ့ချသည်မှ ဈေးကွက်အထိ အစအလယ်အဆုံး စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သည်မှ ဈေးကွက်အထိ လုပ်ငန်းစဉ် တစ်ခုလုံးကို ဆောင်ရွက်ဖို့လည်းလိုပါတယ်။ လယ်သမား တွေ တွက်ခြေကိုက်တဲ့ ဈေးနှုန်းရဖို့ အာမခံဈေးနဲ့ ပေးနိုင်အောင် ဆောင်ရွက်သင့်ပါတယ်။ စပ်မျိုးနည်းနဲ့ စိုက်တဲ့ နည်းပညာတွေကိုလည်း လူထုလက်ခံလာဖို့၊ ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်တွေ ပါဝင်ဖို့ ဆောင်ရွက်မှုများ ပြုလုပ်ရမှာ ဖြစ်ပါ တယ်။ လုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့်လည်း စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းမှာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခြင်းဟာ အခြားလုပ်ငန်းများထက် အခက်အခဲကြုံတွေ့ရတယ်ဆိုတာကို သိရပါတယ်။ အခြေခံကျတဲ့ ဒီမျိုးစေ့ထုတ်လုပ်တဲ့လုပ်ငန်းတွေမှာ တောင်သူ လယ်သမားတွေ ပူးပေါင်းပါဝင်နိုင်ဖို့ နည်းပညာဟာ အရေးကြီး လိုအပ်မှာဖြစ်ပါတယ်။

နိုင်ငံရဲ့လယ်ယာကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေဖို့ စိုက်ပျိုးမြေ အရင်းအမြစ်၊ လုပ်သားအင်အား၊ နည်းပညာ ကျွမ်းကျင်မှု၊ အရင်းအနှီး၊ အတွေ့အကြုံများရှိဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ ပညာရှင်များကလည်း မိမိတို့ မြန်မာနိုင်ငံ စိုက်ပျိုးရေး တစ်ခေတ်ဆန်းအောင် ရည်မှန်းချက်တူ စိတ်တူကိုယ်တူနဲ့ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပေးဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ လောလောဆယ်မှာတော့ နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု တွေလိုအပ်နေပါတယ်။ မိမိတို့နိုင်ငံမှာရှိတဲ့ စိုက်ပျိုးရေးကုမ္ပဏီ များကိုလည်း အစမှအဆုံးအထိ လုပ်မယ်ဆိုလျှင် မိမိအနေဖြင့် ရပ်တည်ပေးမှာဖြစ်ပါတယ်။

နိဂုံးချုပ်ရရင်တော့ မြန်မာနိုင်ငံဟာ စိုက်ပျိုးရေးနိုင်ငံဖြစ်ပါတယ်။ စိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ်မှာ အဆင့်ပညာ တွေအသီးသီး တတ်ကျွမ်းထားတဲ့ ပညာရှင်ကြီးတွေကို ကျွန်တော်တို့ တောင်သူလယ်သမားတွေက တောင့်တနေ ပါတယ်။ ဒါ့အပြင် လယ်ကွင်းတွေကိုလည်း စက်မှုလယ်ယာစနစ်နဲ့ ဖွံ့ဖြိုးအောင်လုပ်နေတဲ့အတွက် မကြာတော့တဲ့ ကာလအတွင်းမှာ တိုးတက်လာမှာဖြစ်ပါတယ်။ အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းတွေက ကျွန်တော်တို့နဲ့ နည်းပညာ ပိုင်းဆိုင်ရာ အတူတကွ လက်တွဲလုပ်ပါ။ အပြောနဲ့မဟုတ်ဘဲနဲ့ အခြေခံကျကျ ကူညီမည်ဆိုရင် ကျွန်တော့်အနေနဲ့ သဘောတူညီချက် ရေးထိုးမှာဖြစ်ပါတယ်။ မိမိတို့နိုင်ငံမှာ စက်ပစ္စည်း လိုအပ်ချက်ကတော့ အစကနေအဆုံးအထိ လိုအပ်နေပါတယ်။ မြေကြီးပြုပြင်တာကစပြီးတော့ ထွန်ယက်တဲ့ စက်တွေ စိုက်တဲ့ပျိုးတဲ့စက်တွေ ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့ တဲ့စက်တွေ ထုပ်ပိုးတဲ့စက်တွေ စွမ်းအင်သုံးစွဲဖို့အထိနဲ့ ဈေးကွက်အထိ လိုအပ်ပါတယ်။ ဒါ့အပြင် အရင်းအနှီးဆိုင်ရာ လေ့လာမှုများလည်း လိုအပ်ပါတယ်။ အဲဒီအတွက် မိမိတို့တတ်ထားတဲ့ ပညာတွေကိုအသုံးပြု အလုပ်လုပ်ပြီး

လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန
ပြည်ထောင်စုဒုတိယဝန်ကြီး ဦးအုန်းသန်း၏ အမှာစကား

“မင်္ဂလာနံနက်ခင်းပါ”

မြန်မာနိုင်ငံမှာရှိတဲ့ လူဦးရေရဲ့ (၇၀) ရာခိုင်နှုန်းလောက်ဟာ ကျေးလက်ဒေသမှာ နေထိုင်၊ အလုပ်လုပ်ပြီး စီးပွားရှာနေကြတဲ့ လူတွေဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် (၇၀) ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်တဲ့ လယ်ယာကဏ္ဍကို အမှီပြု နေထိုင်ကြတဲ့ လူတွေနှင့်ပတ်သက်လို့ ဒီကနေ့ ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု လျှော့ချရေးဆိုတဲ့ လုပ်ငန်းစဉ်ကို အစိုးရသစ်လက်ထက်မှာ ဆောင်ရွက်နေတာဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု လျှော့ချရေး လုပ်တဲ့နေရာမှာ အဓိကစိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍက အရေးကြီးဆုံး ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီကနေ့ ဆွေးနွေးပွဲဟာ စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍကို တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှုရှိအောင် ဘယ်လိုဆောင်ရွက်ကြမလဲဆိုတာကို ဆွေးနွေးကြမှာဖြစ်တဲ့အတွက် အင်မတန် တန်ဖိုးရှိတဲ့ ဆွေးနွေးပွဲ တစ်ခုလို့လည်း ပြောလိုပါတယ်။

ဒီနေ့ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံမှာ စပါးဧကသန်း (၂၀) လောက်စိုက်တယ်။ မိုးစပါးအနေနဲ့က ဧက (၁၆) သန်းကျော်နှင့် နွေစပါးဧက (၃) သန်းကျော်လောက် စိုက်တယ်။ စပါးဟာနိုင်ငံအတွက် အဓိကသီးနှံဖြစ်ပါတယ်။ စပါးနှင့် ပတ်သက်လို့ ခေတ်အဆက်ဆက် အထွက်နှုန်း တိုးတက်ထွက်ရှိအောင် တာဝန်ရှိသူများက အမျိုးမျိုး ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြပါတယ်။

နယ်ချဲ့ကိုလိုနီခေတ် (၁၈၉၀) လောက်က ကျွန်တော်တို့မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ စိုက်ဧကဟာ (၅.၇၆) သန်းပဲ ရှိပါတယ်။ (၁၉၃၀) ခုနှစ်မှာ စပါးစိုက်ဧက (၁၂.၅) သန်းရှိပြီး ဆန်တင်ပို့မှုဟာ တန်ချိန် (၃) သန်းလောက် ရှိခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီခေတ်ကတစ်ဧက အထွက်နှုန်းတင်း (၂၀) မှ (၃၀) လောက်ပဲရှိပါတယ်။ စပါးမျိုးတွေကို ကြည့်မယ်ဆိုရင် ဒေသမျိုးတွေပဲဖြစ်ပါတယ်။ စနစ်ကိုကြည့်ပြန်တော့လည်း ကြဲခင်းလုပ်ပြီး ဖိုခနောက်ဆိုင် စိုက်ခဲ့ကြပါတယ်။ တော်လှန်ရေးကောင်စီခေတ် (၁၉၆၂-၇၄) ခုနှစ်မှာ စပါးစိုက်ဧက (၁၂.၆) သန်း လောက်သာ စိုက်နိုင်ခဲ့ပါတယ်။ တစ်ဧကအထွက်နှုန်းတိုးအောင် မြေဩဇာသွင်းအားစု တိုးတက်ပြောင်းလဲ ခြင်းကိုပဲ ပြုလုပ်ပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံမှာ ဓါတ်မြေဩဇာ စတင်သုံးနိုင်အောင် (၁၉၆၈-၇၀) လောက်က

စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှာ ပယ်/ဖြန့်ဌာနကို ထည့်သွင်းပြီး ဓါတ်မြေဩဇာကို စတင်သုံးစွဲနိုင်ခဲ့ပါတယ်။ အထွက်နှုန်းက (၃၅-၄၀) တင်းလောက် ထွက်လာခဲ့ပါတယ်။ စပါးတင်း (၂၀) လောက် ထွက်ရာမှ တင်း (၃၅-၄၀) တိုးလာတဲ့ ခေတ်ကို အထွက်နှုန်း စတင်တိုးတဲ့ ခေတ်တစ်ခေတ်လို့ ပြောရမှာဖြစ်ပါတယ်။ (၁၉၇၄-၈၈) ဆိုရှယ်လမ်းစဉ်ပါတီခေတ်မှာ စပါးစိုက်ဧက (၁၂.၉) သန်းရှိပါတယ်။ အဲဒီခေတ်က မိုးစပါးပဲ ရှိပြီး နွေစပါးမရှိခဲ့ပါဘူး။

ပထမအကြိမ် မြစိမ်းရောင် ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုကို (၁၉၇၆) ခုနှစ်မှာ စတင် ဆောင်ရွက်တယ်။ နည်းပညာ ပြောင်းလဲတိုးတက်သွားနိုင်အောင် မျိုးတွေစပြောင်းတယ်။ စိုက်ဧက မပြောင်းသော်လည်း တစ်ဧကအထွက်နှုန်း တိုးတက်ရေးနည်းလမ်းများကိုရှာပြီး လုပ်တဲ့အခါ စပါးအထွက်နှုန်း တင်း (၆၀-၇၀) လောက်ထိ ထွက်လာပါတယ်။ (၃၅) တင်းလောက်ကနေ တင်း (၆၀-၇၀) လောက်အထိ အထွက်နှုန်းကို ပြောင်းလဲလိုက်တယ်။ စပါးရဲ့အထွက်နှုန်းကို တိုးမြှင့်အောင် ပြည်တွင်းစားသုံးမှု ဖူလုံအောင်လုပ်ခဲ့တယ်။ နောက်ပိုင်း (၁၉၈၈-၂၀၁၁ မတ်လ) အထိ တပ်မတော်အစိုးရလက်ထက်မှာ ဧရိယာတိုးချဲ့တဲ့အနေနဲ့ မြစိမ်းရောင် ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုကို ဒုတိယအကြိမ် ပြုလုပ်တယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ နွေစပါး စိုက်လို့ရတယ်ဆို တဲ့ နည်းပညာတိုးတက် ပြောင်းလဲမှုကို သွင်းပေးလိုက်ပါတယ်။

(၁၉၉၂- ၉၃) ခုနှစ်မှာ နွေစပါးစတင်ပေါ်ပေါက်လာပြီး ဒီနေ့အချိန်မှာ ဧက (၃) သန်း လောက်အထိ စိုက်ပျိုးတယ်။ နွေစပါးအထွက်နှုန်းဟာ တင်း (၁၀၀) အထက်မှာရှိပါတယ်။ ဒါကြောင့် စပါးတင်း သန်း (၁၀၀၀) ကျော် အထိ ထွက်လာပါတယ်။ ဒီနေ့ပြည်တွင်းစားသုံးမှုဟာ ဖူလုံရုံမျှမက ပိုလျှံနေပါတယ်။ ဒီကနေ့ လူဦးရေဟာ သန်း (၆၀) ကျော်လာတဲ့အခါမှာ ၀၀လင်လင်စားသုံးနိုင်အောင် ဆောင်ရွက်ပေး နိုင်ခဲ့တဲ့ စနစ်တစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။ နွေစပါး၊ မျိုးကောင်းမျိုးသန့်၊ ဓါတ်မြေဩဇာ သုံးနိုင်အောင် ပြုလုပ်ခဲ့ပြီး ယနေ့မြန်မာနိုင်ငံတော်ကို ဆန်စပါးဖူလုံ ပိုလျှံအောင် ပြုလုပ်နေပါတယ်။

ယခင်ကတင်ပို့ခဲ့တဲ့ ဆန်တင်ပို့မှု တန်ချိန် (၃) သန်းကို မမီသော်လည်း (၁) သန်းအထိ မျှော်မှန်းပြီး ပြုလုပ်နေပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဒီနေ့ဆောင်ရွက်နေတဲ့ စပ်မျိုးစပါး နည်းပညာ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲဟာ နည်းပညာကို ပထမအကြိမ် ဖြန့်ဝေပေးခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ မျိုးစပ်ဆောင်ရွက်သွားဖို့ ရည်ရွယ်ပြီး ပြုလုပ်တာ ဖြစ်ပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံဟာ တခြားနိုင်ငံထက် ဘာကြောင့် နောက်ကျရသလဲ ပြန်သုံးသပ်လို့ ရပါတယ်။ ဥပမာ - အာဆီယံနိုင်ငံတွေထက် ဘာကြောင့် နောက်ကျရတဲ့ အကြောင်းအရင်းကို ရှာနိုင်ပါ တယ်။

အာဆီယံနိုင်ငံတွေနဲ့ ကွာခြားတာက အချက် (၅) ချက်ရှိပါတယ်။ ပထမအချက်ကတော့ မျိုးစပ် မွေးမြူခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ မိမိတို့နိုင်ငံမှာ စပ်မျိုးနည်းပညာ အားနည်းနေခဲ့တာ အမှန်ပါဘဲ။ စပ်မျိုးစပါးကို ရေဆင်းစိုက်ပျိုးရေးသုတေသနမှာ (၁၉၇၄) ခုနှစ်ကတည်းက သုတေသနပြုလုပ်ခဲ့ပါတယ်။ ၁၉၈၈ က စပ်မျိုး ခေတ်စားနေပြီး စီးမားအမည်နဲ့ မျိုးစေ့တင်သွင်းပြီး လုပ်ခဲ့ပါတယ်။ ဈေးကွက်မရှိလို့ မျိုးစေ့ နည်းပညာ မအောင်မြင်ခဲ့ပါဘူး။ မျိုးစပ်မွေးမြူခြင်းမရှိရင် စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ တိုးတက်မှု မရှိနိုင်ပါဘူး။ ဒုတိယအချက်က ရေသွင်းရေထုတ်ပြုလုပ်ခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ စပါးမှာ ရေသွင်းစိုက်ပျိုးတဲ့ ရာခိုင်နှုန်းဟာ

တစ်နိုင်ငံလုံး စပါးစိုက်ဧကရဲ့ (၁၇%) လောက် ရှိပါတယ်။ တခြားနိုင်ငံတွေမှာ (၅၀%) ကျော်ရှိပါတယ်။ စပါးစိုက်ပျိုးရာမှာ ရေသွင်းရေထုတ်စနစ်ကောင်းဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ တတိယအချက်က စက်မှုလယ်ယာ ဖော်ထုတ်ခြင်းပါ။ စက်မှုလယ်ယာ မသွားဘဲ လယ်ယာကဏ္ဍတိုးတက်ဖို့ မဖြစ်နိုင်ပါဘူး။ စက်မှုလယ်ယာ ဆိုတာ မျိုးစေ့ချသည်မှ ဈေးကွက်တင်ပို့မှုအထိကို ဆိုလိုတာပါ။ မျိုးစေ့ချခိုန်မှ ဆန်ဖြစ်သည်အထိ၊ ဆန်စက်အဆုံး ဈေးကွက်ထဲရောက်သည်အထိ စက်ကိရိယာနဲ့သွားမှရပါမယ်။

စတုတ္ထအချက်က သွင်းအားစု တိုးတက်ပြောင်းလဲခြင်းပါ။ မြေဆီသွင်းအားစုအနေနဲ့ မိမိတို့ နိုင်ငံ မှာ ၁၉၆၉ လောက်မှစပြီး သုံးနိုင်တယ်။ မြေဩဇာသုံးစွဲမှုအနေနဲ့ အာဆီယံအဖွဲ့အစည်း နိုင်ငံတွေရဲ့ (၁၀) ပုံ(၁)ပုံပဲ သုံးပါတယ်။ မြေဩဇာသွင်းအားစုသည် လယ်သမားတွေအတွက် လယ်ယာသီးနှံ ထုတ်လုပ်ရေး အတွက် အလွန်အရေးကြီးပါတယ်။ ဒါကြောင့် မြေဆီသွင်းအားစု တိုးတက်ပြောင်းလဲမှု ရှိရပါမယ်။ ဒါကြောင့် အစိုးရသစ်လက်ထက်မှာ ဓါတ်မြေဩဇာ ဥပဒေတစ်ခု ပြဋ္ဌာန်း ဆောင်ရွက်နေတယ်။

ပဉ္စမအချက်က ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု တိုးတက်ပြောင်းလဲခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ စပ်မျိုးကို တောင်သူတွေက အရင်းအနှီးမရှိတော့ မစိုက်နိုင်ကြဘူး။ နိုင်ငံတော်အပိုင်း၊ အထူးပြု ကုမ္ပဏီအပိုင်း ပုဂ္ဂလိက ချေးငွေ ကြိုတင်ငွေတို့ ကူညီပံ့ပိုးမှုအပိုင်း၊ အသေးစား ချေးငွေအပိုင်း၊ သမဝါယမဝန်ကြီးဌာနအပိုင်း၊ စီးပွားကူးသန်းဝန်ကြီးဌာနအပိုင်း၊ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန အပိုင်း၊ ဘယ်လို ဖြေရှင်းကြမလဲ။ အဆိုပါအချက် (၅) ချက်နှင့် ပြည့်စုံရင် ကျွန်တော်တို့ ဒီနေ့ လယ်ယာကဏ္ဍတိုးတက်မှုဟာ (၅) နှစ်အတွင်း ဟုန်းကနဲ တိုးတက်သွားနိုင်ပါတယ်။ ဒီလိုတိုးတက်လာအောင် ကျွန်တော်တို့ဘက်က နည်းပညာရှိဖို့ လိုအပ်လာပါတယ်။ အချက် (၅) ချက်ပြည့်စုံချိန်မှာ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် ဆည်မြောင်း ဝန်ကြီးဌာနက နည်းပညာရှိရပါမယ်။

နိုင်ငံတော်သမ္မတကြီးကိုယ်တိုင် စိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ်ကို ကြွရောက်လာပြီးတော့ လမ်းညွှန် မှာကြားချက်ကို ကျွန်တော်တို့တတွေ လိုက်နာဆောင်ရွက်သွားမှသာ လယ်ယာကဏ္ဍတိုးတက်မှာ ဖြစ်ပါ တယ်။ ပထမအချက်ကတော့ သမ္မတကြီးလမ်းညွှန်ခဲ့တဲ့အတိုင်း သီအိုရီထဲမှာမနေကြဘဲ တောင်သူတွေ လုပ်နိုင်အောင် ကွင်းထဲအထိနည်းပညာ လုပ်ဆောင်ပေးဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒုတိယအချက်က “ပြောင်း (၅) ပြောင်း” နဲ့ သွားပါဆိုပြီး လမ်းညွှန်ထားတာ ရှိပါတယ်။ နံပါတ် (၁) က စိတ်ဓါတ်နဲ့ ခံယူချက် ပြောင်းရ မယ်။ နံပါတ် (၂) က မျိုးပြောင်းဖို့လိုတယ်။ နံပါတ် (၃) က ခေတ်မီလယ်ယာမြေ ပြောင်းလဲဖို့လိုတယ်။ နံပါတ် (၄) က စနစ်ပြောင်းဖို့နဲ့ နံပါတ် (၅) ကတော့ လက်မှုလယ်ယာမှ စက်မှုလယ်ယာသို့ ပြောင်းလဲရပါ မယ်။ လယ်ယာကဏ္ဍ တိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်ရာမှာ အားလုံးတက်ညီလက်ညီ ဝိုင်းဝန်းပြီးတော့ ဆောင်ရွက်ကြမှာသာလျှင် အတိုင်းအတာတစ်ခုအထိ တိုးတက်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ပြောင်းလဲတိုးတက်လာ အောင် တက်ရောက်လာကြတဲ့ စာတမ်းရှင်များ၊ ဆွေးနွေးကြမဲ့ပုဂ္ဂိုလ်များက ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ရင်းရင်း နှီးနှီး ပြုပြင်ပြောင်းလဲဖို့ အတွက် အကူအညီပေး ဆွေးနွေးကြပါလို့ ပြောကြားရင်း နိဂုံးချုပ်အပ်ပါတယ်။

ရေဆင်းစိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ် ပုလဲသွယ်အထူးအထွက်တိုး စပ်မျိုးစပါး

မျိုးစေ့ထုတ်လုပ်ခြင်း အတွေ့အကြုံများ

ညိုမာထွေး*

စာတမ်းအကျဉ်း

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးနှင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုလျော့ချရေး လုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွားနိုင်ရန် စပ်မျိုးစပါးမျိုးစေ့ ထုတ်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းအား စပ်မျိုးစပါးများ စိုက်ပျိုးခြင်းဖြင့် တစ်ဧက စပါးအထွက်နှုန်း ပိုမိုတိုးတက်မြင့်မားလာစေရန်၊ စပ်မျိုးစပါးမျိုးစေ့ ထုတ်လုပ်ခြင်းနည်းပညာများ ရရှိပြန့်ပွား တိုးတက်လာစေရန်၊ စပ်မျိုးစပါးများစိုက်ပျိုးရန် မျိုးစေ့ထုတ်လုပ်ငန်း ဖွံ့ဖြိုးလာခြင်းဖြင့် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများရရှိပြီး လယ်သမားများ သာမက ကျေးလက်ဒေသနေ လယ်ယာမဲ့လုပ်သားများ၏ ဝင်ငွေ ပိုမို တိုးတက်လာစေရန်နှင့် စပ်မျိုးစပါးများကို ဧရိယာတိုးချဲ့ စိုက်ပျိုးခြင်းဖြင့် ပြည်တွင်းစားသုံးမှုဖူလုံပြီး ပြည်ပသို့ တင်ပို့ရောင်းချနိုင်ခြင်းကြောင့် နိုင်ငံခြားဝင်ငွေပိုမိုရရှိလာစေရန် ရည်ရွယ်ချက်၍ ရေဆင်းစိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ် တွင် ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

စပ်မျိုးစပါးမျိုးစေ့ထုတ်ရန်အတွက် မျိုးများကို နိုင်ငံရပ်ခြားမှ တင်သွင်းလာခြင်းကြောင့် ၎င်းတင်သွင်း လာသောမျိုးများကို မြန်မာနိုင်ငံ၏ ရေမြေရာသီဥတုနှင့် ကိုက်ညီမှုရှိ မရှိ၊ ပတ်ဝန်းကျင်အပေါ် တုံ့ပြန်မှုရှိ မရှိ၊ မျိုးများ၏အရည်အသွေးနှင့် အရေအတွက် လက္ခဏာတို့ကို သိရှိနိုင်ရန် ပထမဦးစွာ စမ်းသပ်ကွက်များဖြင့် သုတေသန ပြုလုပ်ပြီးမှသာ စီးပွားဖြစ် စပ်မျိုးစပါး မျိုးစေ့ထုတ်ခြင်း လုပ်ငန်းကို လုပ်ဆောင်သင့်ပါသည်။ စပ်မျိုး စပါးမျိုးစေ့ထုတ်ခြင်း လုပ်ငန်းသည် အပင်၏ သက်တမ်းတစ်လျှောက် အထူးဂရုစိုက်ပြီး လုပ်ဆောင်ရသော လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ အပင်၏ကြီးထွားမှု အဆင့်အလိုက် လိုအပ်ချက်များကို အချိန်ကိုက် ပြုလုပ် ပေးရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ ထိုသို့ မလုပ်ပေးပါက အဖိုလိုင်းနှင့် အမလိုင်း၏ ပန်းပွင့်ချိန် ကိုက်ညီမှုကို ထိခိုက် နိုင်ပြီး အထွက်နှုန်းကို ကျစေနိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် လေ့ကျင့်သားပြည့်ဝသည့် ကျွမ်းကျင်လုပ်သားများရရှိရန် အတွက် ကောက်စိုက်သမားများကိုလေ့ကျင့်သင်ကြားမှုများ ပြုလုပ်ပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။

ဈေးကွက်ခိုင်မာသည့် စပ်မျိုးစပါးမျိုးစေ့ထုတ်လုပ်ခြင်း၊ စိုက်ပျိုးခြင်းနည်းပညာများကို တောင်သူများ စိတ်ဝင်စားလာစေရန် လေ့ကျင့်ပညာပေးခြင်း လုပ်ငန်းများ၊ ပညာရှင်များနှင့် တောင်သူများ ပူးပေါင်းကာ အထွက် ကောင်းမျိုး၊ အရည်အသွေးကောင်းမျိုးများ ရွေးချယ်ခြင်း လုပ်ငန်းများကိုလည်း ပြုလုပ်ပေးသင့်ပါသည်။ သို့မှသာ တောင်သူများ စပ်မျိုးစပါးစိုက်ပျိုး ထုတ်လုပ်ခြင်းကို စိတ်ဝင်စားလာပြီး ၎င်းတို့ကြိုက်နှစ်သက်သော မျိုးများကို ရွေးချယ် စိုက်ပျိုးလာစေနိုင်ပါမည်။

* လက်ထောက်ကထိက၊ စိုက်ပျိုးရေးရုက္ခဗေဒဌာန၊ ရေဆင်းစိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ်

နိဒါန်း

ဆန်စပါးသည် မြန်မာနိုင်ငံ၏အဓိကအရေးပါသော စားသုံးသီးနှံဖြစ်ပြီးစိုက်ပျိုးမြေဧရိယာ၏ ၃၄ ရာခိုင်နှုန်းကျော်ကို နေရာယူထားသည့်သီးနှံဖြစ်သည်။ ပြည်တွင်းစားသုံးမှု ဖူလုံသော်လည်း တစ်နေ့တစ်ခြား တိုးပွားလာသော လူဦးရေအတွက် စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှုရရှိစေရန်နှင့် နိုင်ငံခြားဝင်ငွေရရှိစေရန်အတွက် နိုင်ငံတော်မှ ဆန်စပါးတိုးတက်ထုတ်လုပ်မှုကို အမျိုးသားရေးတာဝန်တစ်ရပ်အဖြစ် အလေးထားဆောင်ရွက်လျက် ရှိပါသည်။

ယနေ့မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဆန်စပါးစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုတွင် နည်းပညာကိုအခြေခံ၍ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုသည် အားနည်းလျက်ရှိပါသည်။ လက်ရှိစပါးစိုက်တောင်သူများ တွေ့ကြုံနေရသည့် အခက်အခဲများမှာ တစ်ဧကစပါးအထွက်နှုန်းနည်းပါးခြင်း၊ စိုက်ပျိုး စရိတ်ကြီးမြင့်ခြင်းနှင့် ဈေးကောင်းမရရှိခြင်းအပြင် မျိုးကောင်းမျိုးသန့် မျိုးစေ့များနှင့် ခေတ်မီနည်းပညာများ ချို့တဲ့ခြင်းတို့ ဖြစ်ပါသည်။ စပါးစိုက်ပျိုးသူ တောင်သူများစီးပွားရေးအရတွက်ခြေမကိုက်ခြင်းကြောင့် စပါးစိုက်ပျိုးမှုအား စွန့်ခွာလာနိုင်ရာ မြန်မာနိုင်ငံ၏ အနာဂတ်စားနပ် ရိက္ခာဖူလုံရေးကို ထိခိုက်လာစေနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ဤအခြေအနေမျိုးမှ လွတ်မြောက်နိုင်စေရန် သုတေသနနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေး၊ လေ့ကျင့်ပညာပေးရေးနှင့် အခြေခံအဆောက်အအုံ ဖွံ့ဖြိုးရေးတို့နှင့်သာ ဖြေရှင်းနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုလျော့ချရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွားနိုင်ရန် စပ်မျိုးစပါးမျိုးစေ့ ထုတ်လုပ်ခြင်း သုတေသနလုပ်ငန်းအား ရေဆင်းစိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ်တွင် အောက်ပါရည်ရွယ်ချက်များဖြင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

- ၁။ စပ်မျိုးစပါးများစိုက်ပျိုးခြင်းဖြင့် တစ်ဧကစပါးအထွက်နှုန်းပိုမိုတိုးတက် မြင့်မားလာစေရန်။
- ၂။ စပ်မျိုးစပါးမျိုးစေ့ထုတ်လုပ်ခြင်းနည်းပညာများရရှိပြန့်ပွားတိုးတက်လာစေရန်။
- ၃။ စပ်မျိုးစပါးများစိုက်ပျိုးရန် မျိုးစေ့ထုတ်လုပ်ငန်း ဖွံ့ဖြိုးလာခြင်းဖြင့် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများ ရရှိပြီး လယ်သမားများသာမက ကျေးလက်ဒေသနေ လယ်ယာမဲ့ လုပ်သားများ၏ ဝင်ငွေပိုမို တိုးတက်လာစေရန်။
- ၄။ စပ်မျိုးစပါးများကိုဧရိယာတိုးချဲ့စိုက်ပျိုးခြင်းဖြင့် ပြည်တွင်းစားသုံးမှုဖူလုံပြီး ပြည်ပသို့ တင်ပို့ရောင်းချနိုင်ခြင်းကြောင့် နိုင်ငံခြားဝင်ငွေပိုမိုရရှိလာစေရန်။

မြေနုရာနှင့် ရာသီဥတုရွေးချယ်ခြင်း

အထွက်နှုန်းမြင့်မား၍ အရည်အသွေးပြည့်ဝသော စပ်မျိုးစပါးမျိုးစေ့များအောင်မြင်စွာ ထုတ်လုပ်နိုင်ရန် အတွက် စိုက်ပျိုးသည့်မြေနုရာရွေးချယ်ခြင်းနှင့်စိုက်ပျိုးသည့်ရာသီပေါ်တွင် များစွာ မူတည်ပါသည်။ အထူးသဖြင့် ပန်းပွင့်သောအချိန်တွင် နေပူလွန်းခြင်းနှင့် မိုးရွာလွန်းခြင်းများ မရှိရပါ။ ထို့ကြောင့် စပ်မျိုးစပါးမျိုးစေ့ထုတ်လုပ် မည်ဆိုပါက စိုက်ပျိုးသည့်မြေဧရိယာနှင့် ရာသီဥတုသည် ပင်ပိုင်းကြီးထွားဖွံ့ဖြိုးမှုနှင့် ပန်းပွင့်ခြင်းကို အားပေးသည့် အခြေအနေဖြစ်ရပါမည်။

စပ်မျိုး စပါးမျိုးစေ့ထုတ်လုပ်မည့် မြေနုရာသည် အာဟာရဓာတ်ပြည့်ဝသည့် မြေအမျိုးအစား ဖြစ်ရမည်။ ရေသွင်းရေထုတ်ကောင်းမွန်ရမည်။ ရေနှင့်အာဟာရဓာတ်များကို ကောင်းစွာ ထိန်းသိမ်းထားနိုင်သော မြေဖြစ်သင့် ပါသည်။ နေရောင်အသင့်အတင့်ရရှိရမည်။ ရောဂါပိုးမွှားများ ကျရောက်မှုနည်းသော နေရာဖြစ်ရပါမည်။ သက်တမ်း ရှည်သည့် မိဘလိုင်းတစ်မျိုးစိုက်ပြီး နောက်ထပ်မိဘလိုင်း တစ်မျိုး စိုက်သည့်အချိန်တွင် ထွန်ပြီးသော မြေသည် အလွယ်တကူမာသွားခြင်း မရှိသင့်ပါ။ အာဟာရ ဓာတ်ညံ့ဖျင်းသည့် လွန်စွာ သဲဆန်သော မြေမဖြစ်သင့်ပါ။

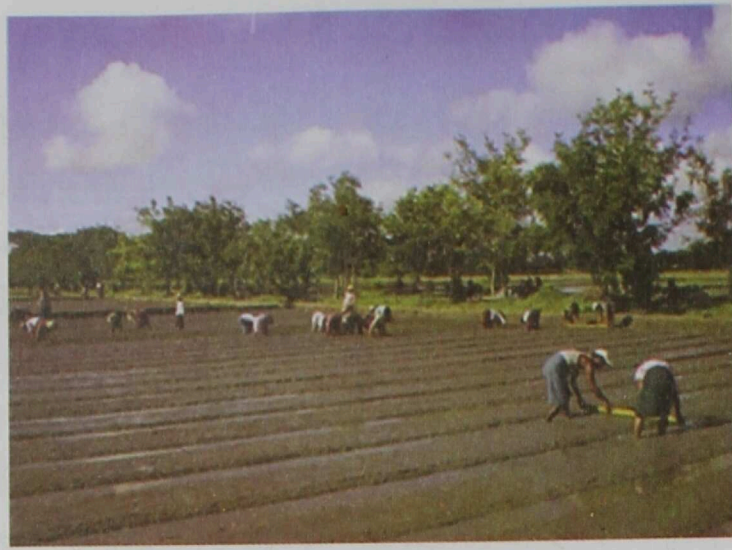
မြေဆီဩဇာ ညံ့ဖျင်းသော ပျိုးခင်းများအတွက် ဖော့စဖိတ်မြေဩဇာကို မြေခံထည့်သွင်းပေးရပါမည်။ အကယ်၍ ပျိုးခင်းမြေသည် မြေစေးဖြစ်ပြီး အမြစ်ထိုးဆင်းရန် မာနေပါက ဖော့စဖိတ်နှင့် ဂျစ်ပဆန်ကို ထည့်သွင်း ပေးသင့်ပါသည်။

မြေချဉ်ငန်ဓာတ်နှင့်အာဟာရဓာတ်ပါဝင်မှုကို စစ်ဆေးခြင်း

ပျိုးပေါင်ပြင်ဆင်ခြင်းနှင့် ပျိုးထောင်ခြင်း

စပ်မျိုးစပါးမျိုးစေ့ထုတ်လုပ်ရေးတွင် နည်းပညာပိုင်းအရ သိပ္ပံနည်းကျ ပေါင်စနစ်ဖြင့် စိုက်ပျိုးရန် လိုအပ်ပါသည်။ သို့မှသာ မျိုးစေ့များ၏ အပင်ပေါက်မှုကို သေချာစေပြီး ပြောင်းရွှေ့စိုက်ပျိုးရန် သန်စွမ်းသော ပျိုးပင် များကို ရစေနိုင်ပါသည်။ ပျိုးထောင်မည့်ပျိုးခင်းမြေကို တမန်းညီညာအောင်ထယ်ရေးပြုပြင်ပြီး အမြင့် (၄) လက်မ၊ အကျယ် (၃) ပေ၊ အလျား (၁၆၀) ပေရှိ ပျိုးပေါင်များ ပြုလုပ်ပြင်ဆင်ထားရပါသည်။

ပျိုးပေါင်မျက်နှာပြင်မြေညှိခြင်း

ပျိုးပေါင်တွင် မျိုးစေ့မချမီ စပါးမျိုးစေ့များကို ရေစိမ်၍ အဖျင်းမှော်များ ဖယ်ထုတ်ပါသည်။ မျိုးစေ့ဆောင် ပိုးမွှားရောဂါများမှ ကာကွယ်ရန် မျိုးစေ့တစ်တင်းအား Homai 80 % WP (Thiophanate methyl + Thiram) ၁၀၀ ဂရမ်ကို ရေ (၈) ဂါလန်နှုန်းဖြင့်ရောစပ်ကာ (၈) နာရီကြာ ရေစိမ်ရပါသည်။ ထို့နောက်ရေ (၃) ကြိမ်ပြန်ဆေး၍ (၁၆) နာရီရေပြန်စိမ်ပါသည်။ မျိုးစေ့များကိုဆယ်ယူ၍ (၂၄)နာရီ ကြာမျိုးအုပ်ရသည်။ လေဝင်လေထွက်ကောင်းစေရန်နှင့် အပူချိန် လျှော့ချရန်ပလတ်စတစ်ပိုက်အိတ်ကို အသုံးပြုပါသည်။

မျိုးစေ့များကိုရေစိမ်၍ အဖျင်းအမှော်ဖယ်ရှားခြင်း

နွေရာသီစိုက်ပျိုးရန် ပျိုးထောင်ချိန်သည် အေးသည့်အချိန်ဖြစ်သောကြောင့် (၄၀) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ရှိသော ရေနွေးဖြင့် (၁၅) မိနစ်ကြာ စိမ်ရပါသည်။ ထို့ပြင်ပလတ်စတစ်ပိုက်အိတ်အား (၆) နာရီခြားစီ (၂) ကြိမ် ရေနွေး (၄၀) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် ထည့်ထားသော ရေပန်းခရားဖြင့် ဖျန်းပေးရပါသည်။

ပျိုးထောင်ရန်အဆင်သင့်ပျိုးစေ့များ

ပျိုးအညှောင့်ဖောက်ပြီးသော ပျိုးစေ့များကို ပျိုးပေါင်များပေါ်တွင် ၂ လက်မပတ်လည် သံကောကွက်များဖြင့် အကွက်ချအရာပေးပြီး တစ်စေ့ချင်းငါးပွင့်ဆိုင် ပျိုးစေ့ချစနစ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ လက်ဆညီညာပါက ကြဲပက်၍သော်လည်းကောင်း ပျိုးစေ့ချ ပျိုးထောင်ပါသည်။ ပထမနည်းဖြင့် ပျိုးစေ့ချပါက လူအင်အား သုံးရ၍ ကုန်ကျစရိတ်ကို တိုးစေနိုင်ပြီး ကြဲပက်ပါက ကုန်ကျစရိတ်ကို လျော့ချနိုင်ပါသည်။ ပျိုးစေ့ချပြီး ပျိုးပေါင်တစ်ဘောင်ခြင်းအား ရွံ့ရည် သမန်းဖြင့်ပက်ပေးပါသည်။ ထို့နောက် မြေဆွေးနှင့် ကောချပြီး နွားချေးရောထားသော မြေဆွေးမှုန့်များဖြင့် ပါးပါးဖုံးအုပ်ပါသည်။

စပ်ပျိုးစပါးထုတ်လုပ်ရာတွင် အဖိုလိုင်း (R)နှင့် အမလိုင်း (A) တို့ ပန်းပွင့်ချိန်တူညီစေရန် (A) လိုင်းကို တစ်ကြိမ်သာ ပျိုးထောင်သော်လည်း (R) လိုင်းများကို အနည်းဆုံးနှစ်ကြိမ်ခွဲ၍ ပျိုးထောင်ပါသည်။

ပျိုးအညှောင့်ဖောက်ပြီး ပျိုးစေ့များကိုပျိုးပေါင်ပေါ်၌ အစေ့ချနေပုံ

မျိုးညှောင့်ဖောက်ပြီး မျိုးစေ့များကိုပျိုးပေါင်ပေါ်၌ ကြဲပက်ထားပုံ

မိုးရာသီနှင့် နွေရာသီ ပုလဲသွယ်စပ်မျိုးစပါး မျိုးစေ့ထုတ်လုပ်ခြင်းတွင် အသုံးပြုခဲ့သော မျိုးများနှင့် မျိုးစေ့နှုန်းထားများကို အောက်ဖော်ပြပါ ဇယားတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

ဇယား (၁) မိုးရာသီ စပ်မျိုးအတွဲအလိုက် ပျိုးထောင်ရာတွင်သုံးသော မျိုးစေ့ပမာဏ

စဉ်	စပ်မျိုးအတွဲ	မျိုးလိုင်းများ		စိုက်ဧက	မျိုးစေ့ပမာဏ (ကီလိုဂရမ်)		မှတ်ချက်
		အဖိုလိုင်း (R)	အမလိုင်း (A)		အဖိုလိုင်း (R)	အမလိုင်း (A)	
၁။	အတွဲ - ၁	လုံ - ၆	သရီးအက်စ်-၁	၃၂.၀	၅၃.၀	၂၅၀	$R1 = ၂၂$ $R2 = ၂၃.၅ + *၇.၅$
၂။	အတွဲ - ၂	လုံ - ၆	သရီးအက်စ်	၃၂.၅	၅၄.၅	၂၄၀	$R1 = ၂၅$ $R2 = ၂၅ + *၄.၅$
၃။	အတွဲ - ၃	လုံ - ၄	သရီးအက်စ်	၁၄.၀	၅၂.၀	၇၀	$R1 = ၂၀$ $R2 = ၂၅ + *၇.၀$
စုစုပေါင်း				၇၈.၅	၁၅၉.၅	၅၆၀	

*မျိုးစေ့အခြောက်

ဇယား (၂) နွေရာသီ စပ်မျိုးအတွဲအလိုက် ပျိုးထောင်ရာတွင်သုံးသော မျိုးစေ့ပမာဏ

စဉ်	မျိုးလိုင်းများ		စိုက် ဧက	မျိုးစေ့ပမာဏ (ကီလို/ဧက)		ပျိုးထောင်ခြင်း		
	R	A		R	A	R1	R2	A
၁။	လုံ ၈	လုံ ၈	၂၀	၃	၁၂	၂၀.၁၂.၁၁	၂၈.၁၂.၁၁	၁၁.၁.၁၂
၂။	လုံ ၈	လုံ ၈	၂၀	၃	၁၂	၂၅.၁၂.၁၁	၁.၁.၁၂	၁၃.၁.၁၂
၃။	လုံ ၈	လုံ ၈	၂၀	၃	၁၂	၂၉.၁၂.၁၁	၅.၁.၁၂	၁၇.၁.၁၂
၄။	လုံ ၈	လုံ ၈	၂၀	၃	၁၂	၃၁.၁၂.၁၁	၇.၁.၁၂	၁၉.၁.၁၂

မြေဩဇာထည့်ခြင်း

ပျိုးခင်းတွင် ပျိုးပေါင်တွင်မျိုးစေ့ချပြီး (၈-၁၀) ရက်အကြာ၌ ပျိုးပင်များ သန်မာကြီးထွားစေရန် ယူရီးယားမြေဩဇာကိုတစ်ဧကလျှင် (၂၀-၂၄) ကီလိုဂရမ်နှုန်း ထည့်သွင်းပါသည်။ ပျိုးခင်းအခြေအနေကို စစ်ဆေးကာ လိုအပ်ပါက ပထမအကြိမ်နှင့် ၅ ရက်ခြား၍ ယူရီးယားမြေဩဇာကို ဒုတိယအကြိမ် ထည့်သွင်းပါသည်။

မိုးရာသီနှင့် နွေရာသီပုလဲသွယ်စပ်မျိုးစပါး မျိုးစေ့ထုတ်လုပ်ခြင်းတွင်အသုံးပြုခဲ့သော ဓါတ်မြေဩဇာသုံးစွဲမှုများကို နောက်ဆက်တွဲဇယား (က) နှင့် (ဃ) တွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

ပျိုးခင်းများအားမြေဩဇာကျွေးနေပုံ

အာဟာရချို့တဲ့သည့် စိုက်ခင်းများတွင် စိုက်ပျိုးပါက ပင်ပိုင်းကြီးထွားမှု မကောင်းခြင်း၊ အရွက်ဝါခြင်း ဖြစ်ပြီး ပန်းပွင့်မှုကို စောစောဖြင့် အပင်အရောင်တိုင်းကဒ်နှင့် အာဟာရချို့တဲ့မှု ရှိ/မရှိ စစ်ဆေးသင့်ပါသည်။

အဖိုမျိုးနှင့် အမမျိုးလိုင်းများသည် မြေဆီဩဇာစားသုံးမှုများသည့်အပြင် ပန်းပွင့်မညီညာစေရန် ယူရီးယား မြေဩဇာ ကျွေးခြင်းများ ပြုလုပ်ရသည့်အတွက် အပင်များ ရောဂါကျရောက်မှုကို အားပေးစေပါသည်။ ထို့ကြောင့် ရောဂါကျရောက်မှုကို မပြတ်စစ်ဆေးပြီး အချိန်မှီ ကာကွယ်ကုသသင့်ပါသည်။

စိုက်ခင်းပြုစုစောင့်ရှောက်ရာတွင် လိုအပ်သည့် ဓါတ်မြေဩဇာထည့်သွင်းနေပုံ

သီးနှံပင်အာဟာရများအနက် (N, P, K) များမှာစီးပွားဖြစ်ထုတ်လုပ်၍ အလွယ်တကူ ဝယ်ယူရရှိနိုင်သော်လည်း အခြားသော အသင့်တင့်လိုအာဟာရများနှင့် အနည်းလို အာဟာရများမှာမူ သဘာဝအရင်း အမြစ်များမှသာ ရရှိနိုင်၍ ကောင်းစွာဆွေးမြေ့ပြီးဖြစ်သော နွားချေးကဲ့သို့သော သဘာဝမြေဆွေးကိုလည်း ထည့်သွင်းအသုံးပြုရန်၊ ဓါတုမြေဩဇာများ၏ အာနိသင် (Fertilizer Use Efficiency) တက်ရန်အတွက်လည်း ပုလဲစသော မြေဩဇာ များနှင့် ရောစပ်အသုံးပြုရန် လိုအပ်ပါသည်။ ထို့ပြင် အခြားသော ဓါတုမြေဩဇာများ၏ အာနိသင်တက်စေသည့် နည်းပညာများပါ ပေါင်းစပ်အသုံးပြုခြင်းဖြင့် မြေဩဇာအသုံးပြုမှု လျော့ချနိုင်ပြီး ကုန်ကျစရိတ်နည်းပါး သက်သာစေမည် ဖြစ်ပါသည်။

စပါးစိုက်ပျိုးရေးတွင် အဓိကအာဟာရများ ညီညွတ်မျှတရေး၊ မြေတွင်းရှိအာဟာရများ အပင်အစိတ်အပိုင်း အသီးသီးသို့ လျင်မြန်စွာရောက်ရှိရေး၊ ရောဂါပိုးမွှား ခံနိုင်ရည် မြင့်မားစေရေးနှင့် အောင်စေ့ ရာနှုန်းမြင့်မားရေးတွင် ပိုတက်စီယမ် (K) သည် အရေးပါသော အာဟာရ ဖြစ်ပါသည်။ စပ်မျိုးစပါးမျိုးစေ့ ထုတ်လုပ်ရေးတွင် (K) ကို ပန်းပွင့်ချိန် ညှိနှိုင်းခြင်းတွင် အသုံးပြုရသကဲ့သို့ (ဥပမာ-ပန်းပွင့်ချိန်စောစောခြင်း) အပင်သန်စွမ်းရေးနှင့် အခြား ရည်ရွယ်ချက်များအတွက်ပါ အသုံးပြုနိုင်သဖြင့် ပန်းပွင့်ချိန် ညှိနှိုင်းမှုကို မထိခိုက်ရန် မှိုကပ်ချိန်မတိုင်မီ (၁၀) ရက် ခန့်ကြိုတင်၍ ထည့်သွင်းအသုံးပြုရန် လိုအပ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ အထူးသဖြင့် မူလမြေဆီလွှာတွင် (K) ပါဝင်မှုနည်းပါးသော မြေများတွင် (K) ကို မြေခံအဖြစ် ထည့်သွင်းအသုံးပြုပြီး မြေဆီလွှာသည်သဲဆန်ပါက မြေခံနှင့် အပင်ပွားစည်းချိန် (J) ကြိမ်ခွဲ၍ ထည့်သွင်းပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။

ရွှေပြောင်းစိုက်ပျိုးခြင်း

အဖိုလိုင်းပျိုးပင်များပျိုးသက် (၁၇-၂၀) ရက်သားနှင့် အမလိုင်းပျိုးပင်များ ပျိုးသက် (၁၅-၁၇) ရက်သားတွင် ပျိုးချေးမခါဘဲ ချက်ချင်းနှုတ်ချက်ချင်းစိုက်စနစ်ဖြင့် ရွှေပြောင်းစိုက်ပျိုးပါသည်။ မိုးရာသီတွင် အဖိုလိုင်းနှစ်တန်း (R1နှင့်R2) နှင့်အမလိုင်း (A) ၁၂ တန်း ထားပြီး R လိုင်းတွင် ပင်ကြား ၂၀ စင်တီမီတာနှင့် တန်းကြား ၂၄ စင်တီမီတာဖြင့် စိုက်ပျိုးပြီး A လိုင်းတွင် ပင်ကြား ၂၀ စင်တီမီတာနှင့် တန်းကြား ၁၆.၇ စင်တီမီတာဖြင့် စိုက်ပျိုးပါသည်။ A လိုင်းနှင့် R ကြားတွင် တန်းကြား ၂၄ စင်တီမီတာထား၍ စိုက်ပျိုးပါသည်။ နွေရာသီတွင် အဖိုလိုင်းနှစ်တန်း (R1နှင့်R2) နှင့်အမလိုင်း (A) ၁၂တန်းထားပြီး R လိုင်းတွင် ပင်ကြား ၁၅ စင်တီမီတာနှင့် တန်းကြား ၂၀ စင်တီမီတာ ဖြင့်စိုက်ပျိုးပြီး A လိုင်းတွင် ပင်ကြား ၁၅ စင်တီမီတာနှင့် တန်းကြား ၁၇ စင်တီမီတာဖြင့်စိုက်ပျိုးပါသည်။ A လိုင်းနှင့် R ကြားတွင် တန်းကြား ၂၀ စင်တီမီတာထား၍ စိုက်ပျိုးပါသည်။ ကောက်ကွက်တစ်ကွက်လျှင် လက်ဆ (၂) ပင်စီနှင့် ကောက်ပင်အတိမ်အနက် တစ်လက်မထက် မပိုစေဘဲစိုက်ပျိုးပါသည်။

ပြောင်းရွှေ့စိုက်ပျိုးရာတွင် ပျိုးချေးမခါ ပျိုးမစီးဘဲ ချက်ချင်းနှုတ်ချက်ချင်းစိုက်ပြီး စိုက်ကွင်းအတွင်း၌ (၃) ရက်ကြာ ရေပါးပါးသွင်းပေးထားခြင်းသည် ကောက်ပင်လှန်ရန် လွယ်ကူစေပါသည်။ ပျိုးပင်များကို ရွှေပြောင်းစိုက်ပျိုးရာတွင် အထူးသဖြင့် ကောက်ပင် အတိမ်အနက် ၂ လက်မထက် မပိုအောင် အထူးသတိပြု ဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်ပါသည်။ ကောက်ပင်အနက် ၂ လက်မထက်ပို၍ စိုက်ပျိုးပါက မသန်စွမ်းသော ပျိုးပင်ပေါက်များ ဖြစ်သွားနိုင်ပြီး ပင်ပွားထွက်ခြင်းကို နှောင့်နှေးစေပါသည်။ ပျိုးသက် ၁၅-၂၁ ရက်အတွင်း အရွက်အရေအတွက် ၅ ရွက်ခန့်အခြေအနေသည် ပြောင်းရွှေ့စိုက်ပျိုးရန်အတွက် အကောင်းဆုံး အခြေအနေဖြစ်ပါသည်။ ပျိုးသက်ကြီးသောအချိန်မှ ပျိုးသက် ၂၅ ရက်ထက် ကျော်လွန်သော) အပင်များကို ရွှေပြောင်းစိုက်ပျိုးပါက အကျိုးသက်ရောက်သည့်ပင်ပွား (Effective tiller) ထွက်မှုကို နည်းစေခြင်း၊ ပန်းခိုင်အရွယ်အစားငယ်ပြီး မျိုးစေ့ အရေအတွက်နည်းခြင်း၊ ပန်းပွင့်ချိန် ကိုက်ညီမှု မရှိခြင်းကြောင့် အထွက်နှုန်းကို ထိခိုက်စေနိုင်ပါသည်။

ပျိုးနှုတ်ပြီး ရွှေ့စိုက်ရန်ပြင်ဆင်နေပုံ

စိုက်ခင်းအတွင်း အဖိုလိုင်းများစိုက်ပျိုးနေပုံ

စိုက်ခင်းအတွင်း အဖိုလိုင်းများကြားတွင် အမလိုင်းများစိုက်ပျိုးနေပုံ

ရေသွင်းရေထုတ်ပြုလုပ်ခြင်း

ပျိုးကြဲပြီးချိန်မှစ၍ပျိုးပေါင်အား ရေဖုံးလွှမ်းခြင်းမရှိစေဘဲ မျက်နှာပြင် အစိုဓာတ် အမြဲရှိနေစေရန်နှင့် ရေ မတင်စေရန် ပျိုးခင်းမြောင်းအား ရေပါးပါးမပြတ် သွင်းပေးပါသည်။ ပင်ပွားပိုမိုထွက်ရှိရန် ပျိုးပင်အရွက် (၂) ရွက် နောက်ပိုင်းတွင် ပျိုးခင်းမျက်နှာပြင် ရေစပ်စပ်တင်ခြင်း၊ ခြောက်စေခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ပါသည်။

အဖိုလိုင်းများ ပြောင်းရွှေ့စိုက်ပျိုးပြီးနောက် အမပင်မစိုက်မီအထိသွင်းရေ (၃)စင်တီမီတာ (တစ်လက်မခန့်) ပါးပါးသွင်းထားပါသည်။ အမပင်များစိုက်ပြီး (၃) ရက်ပြည့်ပါက ရေအားလုံး ထုတ်ပြီးမြေကို အစိုဓာတ်ရှိရုံသာ ထားပါသည်။ မြေခြောက်သွားပါက ရေပါးပါးပြန်သွင်းပေးခြင်းဖြင့် ရေသွင်း ရေခမ်း စနစ်နှင့် စိုက်ပျိုးရာသီ တစ်လျှောက်လုံး ထားရှိပါသည်။ မှိုကပ်မှုအဆင့် (၄ - ၅) ခန့် ရောက်သောအခါမှသာ ရေ (၂) လက်မခန့် သွင်းပေး ထားပါသည်။

စပ်မျိုးစပါးမျိုးစေ့ထုတ်လုပ်ရေးတွင် ရေနုရေထိုင် ညီညွတ်မျှတရေးသည် အရေးပါသည်။ ရေနု ရေထိုင် သင့်တင့်သောအနက် (၂ လက်မ) ရှိရန်လိုအပ်ပါသည်။ စိုက်ချိန်တွင် မြေပြင်ရာ၌ မြေမျက်နှာပြင် ညီညာမှု နည်းသဖြင့် ရေသွင်းရေထုတ်ရာတွင် ရေအတိမ်အနက် ညီညာမှုမရှိပါ။ ထို့ကြောင့် ရေဝပ်သော နေရာများတွင် အမြစ်များအားနည်းလာပြီး ရောဂါများ အလွယ်တကူဝင်ရောက် ဖျက်ဆီးခြင်း၊ ပင်ပွားထွက်ရှိမှု နည်းခြင်း၊ ကြီးထွားမှု အဆင့်မညီညာခြင်း စသည့်တို့ကိုတွေ့ရပါသည်။ ထို့ကြောင့် မြေပြင်စဉ်ကပင် စိုက်ကွင်းတစ်ခုလုံး မြေမျက်နှာပြင် ညီညာစေရေးအတွက် စက်၊ လူအင်အားသုံး ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ပါသည်။

အချို့အမလိုင်းများသည် အပင်သက်တမ်းတစ်လျှောက် တောက်လျှောက် ရေလှောင်ထားခြင်းကိုမနှစ်သက် ပါ။ မြေမညီ၍ ရေဝပ်သည့်နေရာများတွင် အပင်ကြီးထွားမှုနှေးပြီး ပင်ပွားထွက်ရှိမှု နည်းသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ထို့ကြောင့် သိပ္ပံနည်းကျရေသွင်းရေခမ်း စနစ်ကိုအလှည့်ကျ အသုံးပြုရန်လိုအပ်ပါသည်။ ထိုသို့ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် ပေါင်းမြက် ကာကွယ်နိုင်ခြင်း၊ လိုအပ်သော ပင်ပွားအရေအတွက်ရရှိပြီး ပန်းပွင့်ချိန် ညီညာစေသဖြင့် အောင်စေ့ ရာနှုန်း မြင့်မားကာ အထွက်ကောင်းစေပါသည်။ ရေသွင်းရေထုတ် လုပ်ငန်းများကို စနစ်တကျဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ရေသွင်း ရေထုတ်မြောင်းများကောင်းရန် လိုအပ်ပါသည်။ ရေသွင်းရေထုတ်ကို အလှည့်ကျ လုပ်ပေးခြင်းအားဖြင့် အမြစ်ကိုသန်စွမ်းစေပြီး ကျန်းမာသော အပင်များကို ရစေပါသည်။

စပ်မျိုးအတွဲများတွင်အသုံးပြုသော အဖိုလိုင်းမှာ မှိုကပ်ချိန်တွင် ရေအနည်းအများအပေါ် သိသာစွာ တုံ့ပြန်မှုရှိပါသည်။ အဖိုပင်များကို ရေဖြတ်ခြင်းဖြင့် ပန်းပွင့်ချိန် နောက်ကျ စေတတ်ပါသည်။ ပန်းခိုင် စထွက်သော အချိန်တွင် အစေ့အဆန်ဖြစ်ထွန်းမှု ကောင်းစေရန်အတွက် ရေကိုအနည်းငယ် (၂ လက်မခန့်) ထိန်းထားပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။ အစေ့ကြွေသည့်နှုန်း နည်းစေရန်အတွက် မရိတ်သိမ်းမှီ (၁) ပတ်အလိုထိ ရေမထုတ်ရန် လိုအပ်ပါ သည်။

မို့ကပ်မှုအဆင့်ဆင့်ကိုလေ့လာခြင်း

မို့ကပ်မှုအဆင့်ဆင့်ကို အဖိုလိုင်းများ (၄၅) ရက်သားနှင့် အမလိုင်းများ (၃၀) ရက်သား ရှိချိန်မှစတင်၍ နေ့စဉ်လေ့လာပါသည်။ ထိုသို့လေ့လာခြင်းသည် အဖိုလိုင်းနှင့် အမလိုင်းများ ပန်းပွင့်ချိန် ကိုက်ညီခြင်းရှိမရှိကို ကြိုတင်သိရှိနိုင်ပြီး ပန်းပွင့်ချိန် မကိုက်ညီပါက ကိုက်ညီအောင် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။

ပန်းပွင့်ချိန်ညှိရန်အချက်များ

အဖိုလိုင်းနှင့် အမလိုင်းတို့ ပန်းပွင့်ရက် တိုက်ဆိုင်ရန် အောက်ပါအတိုင်းချိန်ဆ ပြုလုပ်နိုင်ပါသည်။

- ၁။ အဖိုနှင့်အမ ပန်းပွင့်ချိန်ကာလ သက်တမ်းပေါ်မူတည်၍ အဖိုလိုင်းနှင့်အမလိုင်းအား နေ့ရက်ညှိ၍ ပျိုးထောင်ခြင်း။
- ၂။ အမပန်းပွင့်ရက်ကာလ အုပ်မိစေရန် အဖိုလိုင်းကို နှစ်ကြိမ်သုံးကြိမ်ခွဲ၍ ပျိုးထောင်ခြင်း။
- ၃။ ရေသွင်းရေထုတ်ပြုလုပ်၍ အဖိုအမ ပန်းပွင့်ချိန် ညှိနှိုင်းပေးခြင်း။
- ၄။ အမကို ယူရီးယား မြေဩဇာကျွေး၍ ပန်းပွင့်ချိန် နောက်ကျစေခြင်း။
- ၅။ တီစူပါနှင့် ပိုတက်မြေဩဇာကျွေး၍ ပန်းပွင့်ချိန် စောစေခြင်း။
- ၆။ ဟော်မုန်းဆေး (GA₃) ကို အသုံးပြု၍ ပန်းပွင့်ချိန်စောစေခြင်း၊ ပန်းပွင့်ချိန် နောက်ကျစေခြင်း။
- ၇။ အပင်ကြီးထွားမှုနှင့် မို့ကပ်ချိန်စစ်ဆေး၍ လိုအပ်သလို ပြုပြင်ညှိနှိုင်းပေးခြင်း။

ပန်းပွင့်ချိန်တွင် အဖိုလိုင်းနှင့် အမလိုင်းများအတွင်း ၎င်းလိုင်းများနှင့်မတူသော ရှိမျိုးကွဲများ၊ စောပွင့်နေသော မျိုးကွဲစပါးပင်များကို စဉ်ဆက်မပြတ် ကြည့်ရှုစစ်ဆေးပြီး အပင်ရင်းမှ သုတ်သင်ရှင်းလင်း ဖယ်ရှားပါသည်။ အမလိုင်းများစိုက်ပျိုးပြီး (၆၀) ရက်သားရှိနေချိန် အနှံ့မထွက်မီ GA₃ ဖျန်းရန်အတွက် ပေါင်းမြက်နှင့် မျိုးကွဲများကို နောက်ဆုံးအကြိမ် နှိမ်နင်းဆောင်ရွက်ပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် GA₃ ဖျန်းသောအခါ ပေါင်းမြက်များရှိနေပါက ၎င်းပေါင်းပင်များပါလျှင် မြန်စွာရှည်ထွက်လာပြီး ဝတ်မှုန်ကူးခြင်းလုပ်ငန်း၌ အနှောင့်အယှက် အဟန့်အတား ဖြစ်စေသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ မို့ကပ်မှုအဆင့်ဆင့်ကို အဖိုလိုင်းများ (၄၅) ရက်သားနှင့်အမလိုင်းများ (၃၀) ရက်သား ရှိချိန်မှ စတင်၍ နေ့စဉ် လေ့လာရှာဖွေပါသည်။ ထိုသို့လေ့လာခြင်းသည် အဖိုလိုင်းနှင့် အမလိုင်းများ ပန်းပွင့်ချိန်ကိုက်ညီခြင်း ရှိမရှိကို ကြိုတင်သိရှိနိုင်ပြီး ပန်းပွင့်ချိန် မကိုက်ညီပါက ကိုက်ညီအောင် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။

ယား (၂) မှို့ကပ်မှုအဆင့်အလိုက် မိဘမျိုးများ၏ အပင်သက်တမ်းများ

မှို့ကပ်အဆင့်	သက်တမ်း (ရက်)	
	အဖိုလိုင်း(လုံ-၆)/ (လုံ- ၈)	အမလိုင်း (သရီးအက်စ်-၁)/ လုံ-၈ အမ
အဆင့် - ၁	၅၁/၆၄	၃၅/၆၁
အဆင့် - ၂	၅၄/၆၈	၃၈/၆၄
အဆင့် - ၃	၆၀/၇၅	၄၃/၆၉
အဆင့် - ၄	၆၄/၈၂	၄၇/၇၁
အဆင့် - ၅	၆၇/၉၀	၅၀/၇၄
အဆင့် - ၆	၇၀/၉၂	၅၃/၇၆
အဆင့် - ၇	၇၅/၉၅	၅၈/၇၉
အဆင့် - ၈	၇၇/၁၀၂	၆၀/၈၁
အနှံထွက်သည့်အဆင့်	၇၉/၁၀၄	၆၂/၈၃
ပန်းပွင့်သည့်အဆင့်	၈၁/၁၀၅	၆၄/၈၅

အဖိုလိုင်းတွင်အရွက်အရေအတွက် (၁၄) ရွက်နှင့် အမလိုင်းတွင်အရွက်အရေအတွက် (၁၀) ရွက် ရှိချိန်တွင် မှို့ကပ်သည်ကိုလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ မှို့ကပ်မှုအဆင့် (၁) သည် သာမန်မျက်စိဖြင့် ရှင်းရှင်းလင်းလင်းမြင်နိုင်သော်လည်း မှို့ကပ်အဆင့် (၂) နှင့် (၃) သည် မျက်စေ့နှင့် ရှင်းလင်းပြတ်သားစွာ မြင်နိုင်ပါသည်။

ပန်းပွင့်ချိန်ညှိခြင်း

စပ်မျိုးစပါးမျိုးစေ့ထုတ်လုပ်ရေးတွင် အသုံးပြုသော မိဘလိုင်း (၂) မျိုး၏ ပန်းပွင့်ချိန်များ အနီးစပ်ဆုံး ကိုက်ညီစေရန် ရည်ရွယ်၍ အဖိုလိုင်းနှင့် အမလိုင်းတို့အား အသက်ရက်အလိုက် ရက်ခြား ပျိုးထောင်ရာတွင် အဖိုလိုင်း၏ အသက်ရက်နှင့် အမလိုင်း၏ အသက်ရက်မှာ တရုတ်ပြည်တွင် ရက် (၂၀) ကွာသောကြောင့် ရက် (၂၀) ခြား၍ ပျိုးထောင်ခဲ့ပါသည်။ သို့သော် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ရာသီဥတုမှာ တရုတ်နိုင်ငံနှင့် ယှဉ်လျှင် အပူချိန် မြင့်သောကြောင့် နေအပူချိန်ကို တုံ့ပြန်မှုရှိသော အဖိုလိုင်းများမှာ ပန်းစော၍ ပွင့်သည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ အသက်ရက် ကွာခြားခြင်းကို အဓိက လွှမ်းမိုးထားသောအချက်မှာ မျိုးစေ့ထုတ်လုပ်သည့်နေရာတွင်ရှိသော ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာနှင့် နေပူပန်ဆိုင်ရာ အခြေအနေများဖြစ်ပါသည်။ နေရာဒေသတစ်ခုအတွက် သတ်မှတ်ထားသော အသက်ရက် ကွာခြားမှုကို စပ်မျိုးစပါးထုတ်လုပ်ရန် အခြားမည်သည့် နေရာတွင်မဆို အသုံးပြုရန်မသင့်တော်ပါ။ ထို့ကြောင့် အခြားမည်သည့်နိုင်ငံကမဆို မျိုးများကို တင်သွင်းစိုက်ပျိုးမည်ဆိုပါက မြန်မာနိုင်ငံ၏ ရာသီဥတုနှင့် ကိုက်ညီမှုရှိမရှိ၊ ပတ်ဝန်းကျင် (အပူချိန်နှင့် အလင်းတာ) နှင့် တုံ့ပြန်မှုရှိမရှိ စသည်တို့ကို သိရှိနိုင်ရန် ပထမဦးစွာ သုတေသနလုပ်ငန်းများကို လုပ်ဆောင်သင့်ပါသည်။ သုတေသနလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရာတွင် ဒေသအမျိုးမျိုးတွင် စမ်းသပ်စိုက်ပျိုး

ဆက်လက်ဖတ်ရှုလိုပါက စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန၊
ဗဟိုစာကြည့်တိုက် (e - Library)တွင်
လာရောက်ဖတ်ရှုနိုင်ပါသည်။

